

Heuristika

Časopisy jako uměnovědný pramen

Trojí typ časopisů (příklady z 2. pol. 19. stol. a 1. pol. 20. stol.)

- společenské, např. *Světobzor*, *Český svět*, *Zlatá Praha*, *Pestrý týden*, *Salon*, *Měsíc*, *Gentleman*, *Eva*, *Humoristické listy*, *Smích republiky*, *Šibeničky*
- kulturní a umělecké, např. *Moderní revue*, *Volné směry*, *Nový život*, *Dílo*, *Host*, *Pásmo*, *Nebojsa*
- odborné architektonické: *Architektonický obzor*, *Bytová kultura*, *Horizont*, *Stavba*, *Stavitel*

Jako pramen slouží též noviny. Např. pro studium kulturního života kolem r. 1900 v Brně je třeba studovat *Tagesbote aus Mähren und Schlesien*.

Předmět výzkumu

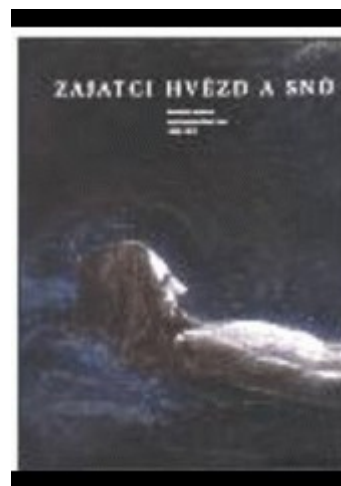
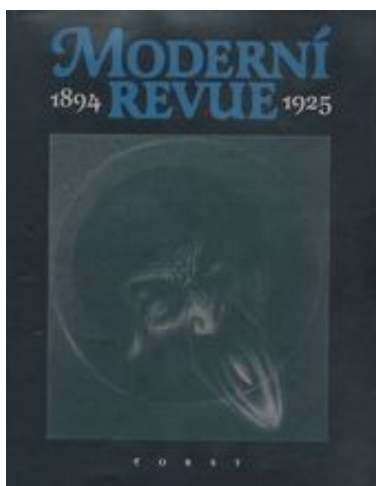
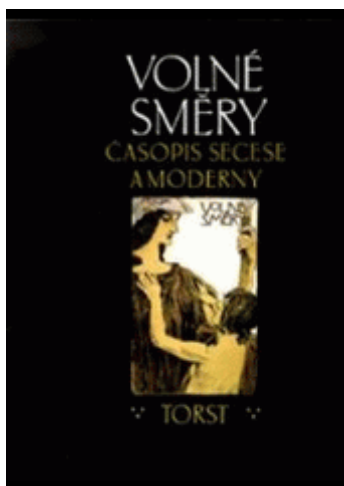
- časopis jako kulturně-historický fenomén: vydavatel, redakce, redakční rada a autorský okruh, ideová a kulturní orientace, zastoupení zahraničních autorů atd.
- dějiny recepce a umělecké kritiky
- dílčí aspekt v rámci tematicky profilovaného výzkumu (např. monografie umělce)

Metoda výzkumu

- excerpce časopisu a dalších zdrojů, na něž odkazuje
- studium dalších pramenů, zejména pozůstalostí autorů (korespondence, výtvarné návrhy atd.)

Cíle výzkumu

- rekonstrukce dobového kulturně-historického kontextu
- revize dosavadní historiografie (m.j. upozornění na opomíjené autory)
- kontextuální interpretace umění
- přiblížení se k ideálu „ars una“

Sekundární literatura

- Rudolf Chadraba a kol., *Kapitoly z českého dějepisu umění*, díl 1 a 2. Odeon, Praha 1986.
- Roman Prahel – Lenka Bydžovská, *Volné směry : Časopis secese a moderny*. Torst, Praha 1993.
- Otto M. Urban – Luboš Merhaut (eds.), *Moderní revue : 1894-1925*. Torst, Praha 1995.
- Bronislava Gabrielová – Bohumil Marčák, *Kapitoly z dějin brněnských časopisů*. Masarykova univerzita, Brno 1999.
- Roman Musil – Aleš Filip (eds.), *Zajatci hvězd a snů : Katolická moderna a její časopis Nový život (1896-1907)*. Argo, Praha 2000.
- Bronislava Gabrielová – Bohumil Marčák, *Kapitoly z dějin brněnských časopisů II*. Masarykova univerzita, Brno 2003.
- Aleš Filip – Roman Musil (eds.), *Neklidem k Bohu : Náboženské výtvarné umění v Čechách a na Moravě v letech 1870-1914*. Arbor vitae, Praha 2006.
- Otto M. Urban (eds.), *V barvách chorobných : Idea dekadence a umění v českých zemích 1880-1914*. Arbor vitae, Praha 2006.

Časopisy dostupné on-line

- <http://anno.onb.ac.at/>
- <http://www.ucl.cas.cz/cs/databaze/on-line-zdroje>
- <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php>